

Lekcja nr 6, część 2

KURS NIEMIECKIEGO DLA OPIEKUNÓW - POZIOM PODSTAWOWY

Ordnung machen – czyli porządki wiosenne

DIALOG 1

- Frau Neumann, heute ist es sonnig und warm. Ich mache zuerst das Fenster auf.
[Frau Nojman, hojte yst es zoniś und warm. Is mache cuerst das Fensta ałf.]

Pani Neumann, dzisiaj jest słonecznie i ciepło. Otworzę najpierw okno.

- Gute Idee! Lüften Sie bitte alle Räume, das Wetter ist prima heute.
[Gute Idee! Lyften Zi byte ale Rojme, das Weta yst prima hojte.]

Dobry pomysł! Proszę przewietrzyć wszystkie pomieszczenia, pogoda jest dzisiaj świetna.

- Natürlich. Später räume ich das Badezimmer und die Küche auf.
[Natyrlis. Szpejta rojme is das Badecyma und die Kysie ałf.]

Oczywiście. Później posprzątam łazienkę i kuchnię.

- Wir müssen auch den Staub im ganzen Haus wischen. Das möchte ich selbst machen, es macht mir viel Spaß.
[Wija mysen ałch den Szałb im gancen Hałs wiszen. Das myšte is selbst machen, es macht mija fil Szpas.]

Musimy również pościerać kurze w całym domu. To chciałabym zrobić sama, sprawia mi to dużo przyjemności.

- Das ist sehr nett von Ihnen.
[Das yst zea net fon Inen.]

To bardzo miło z Pani strony.

- Die Fußböden sind auch schmutzig. Vielleicht saugen Sie am Ende Staub und reinigen Sie die Fußböden?
[Di Fusbyden zind ałch szmucyś. Filajst załgen Zi am Ende Szałb und rajnigen Zi di Fusbyden?]

Podłogi są również brudne. Może na końcu odkurzy Pani i umyje podłogi?

DIALOG 2

- Frau Dukat, schauen Sie mal! Das Gras ist so groß. Könnten Sie den Rasen mähen?
[Frau Dukat, szałen Zi mal! Das Gras yst zo gros. Kynten Zi den Razen mejen?]

Pani Dukat, niech Pani spojrzy! Trawa jest już taka duża. Czy mogłaby Pani skosić trawnik?

- Frau Neumann, es tut mir sehr leid. Aber diese Arbeit ist zu schwierig für mich. Dafür braucht man viel Kraft.

[Fraŭ Nojman, es tut mija zea lajd. Aba dise Arbajt yst cu szwiriś fyr miś. Dafyr brałcht man fil Kraft.]

Pani Neumann, bardzo mi przykro. Ale ta praca jest zbyt ciężka dla mnie. Do tego trzeba mieć dużo siły.

- Sie haben Recht. Ich rufe meine Tochter an. Sie findet bestimmt jemanden.

[Zi haben Rešt. Iś rufe majne Tocht a. Zi findet besztimt jemanden.]

Ma Pani rację. Zadzwoń do córki. Ona z pewnością kogoś znajdzie.

DIALOG 3

- Frau Neumann, vielleicht gieße ich die Blumen?

[Fraŭ Nojman, filajśt gise iś di Blumen?]

Pani Neumann, może podleję kwiaty?

- Gut! Machen wir das zusammen.

[Gut! Machen wija das cuzamen.]

Dobrze! Zróbmy to razem.

- In Ordnung. Und wo ist die Gießkanne? Ach, ich sehe sie dort.

[In Ordnung. Und wo yst di Giskane? Ah, iś zeje zi dort.]

W porządku. A gdzie jest konewka? Ach, widzę ją tam.

- Frau Dukat, bringen Sie bitte noch später den Müll raus.

[Fraŭ Dukat, bringen Zi byte noch szpejta den Myl raś.]

Pani Dukat, proszę później wynieść jeszcze śmieci.

- Ich mache es gleich.

[Iś mache es glajś.]

Już to zrobię.

- Morgen am Abend besucht uns meine Nachbarin. Waschen Sie bitte Morgen meinen blauen Rock und bügeln Sie mein gelbes Hemd.

[Morgen am Abend bezucht uns majne Nachbarin. Waszen Zi byte Morgen majnen blaen Rok und bygeln Zi majn gelbes Hemd.]

Jutro wieczorem odwiedzi nas moja sąsiadka. Proszę wyprać rano moją niebieską spódnicę i wyprasować moją żółtą koszulę.

- Kein Problem!

[Kajn Problejm!]

Żaden problem!

Czy wiesz, że?

Segregacja śmieci w Niemczech

Niemcy słyną z sumienności i porządku i może dlatego właśnie przykładają też szczególną wagę do segregacji i recyklingu śmieci. U nas to zjawisko pojawiło się relatywnie niedawno i niewamy jeszcze niekiedy wątpliwości, co i w jaki sposób powinniśmy segregować.

Poniżej znajdziesz krótki podział, jakim kierują się Niemcy podczas segregacji. Tak jak i u nas, śmieci są składowane w pojemnikach i kontenerach o ustalonych kolorach. **Pamiętaj! Do pojemnika wrzucić puste opakowania. Nie mogą zawierać resztek zawartości.**

Blaue Tonne (Altpapier) – niebieski pojemnik na papier

Tutaj składowana jest wszelkiego rodzaju makulatura: zeszyty, książki, gazety, czasopisma, kartki pocztowe, torebki papierowe, kartony, wydruki, broszury oraz wszelkie inne materiały wykonane z papieru bądź tektury.

Gelbe Tonne albo Gelber Sack – żółty pojemnik na odpady z tworzywa sztucznego

Do tego pojemnika wyrzucimy takie śmieci jak: tworzywa wykonane z plastiku i aluminium, worki oraz butelki plastikowe, folie aluminiową, tacki aluminiowe, puszki po konserwach, kubki po jogurtach, butelki po kosmetykach; szamponie; płynie do kąpieli, tubki po paście do zębów, a także kartony po sokach i mleku.

Altglas – pojemnik na szkło

Szkło w Niemczech sortujemy według koloru: **Braunglas** (brązowe), **Grünglas** (zielone), **Weißglas** (białe).

Do tego pojemnika wrzucimy: słoiki po przetworach i konserwach, szklane flakony, wazonny oraz butelki wykonane ze szkła.

Graue Tonne (Restmüll) – szary pojemnik na odpady różne

W tym pojemniku powinny się znaleźć takie odpady, których nie będziemy w stanie posegregować i nie nadają się do recyklingu, jak różnego typu artykuły higieniczne, np. podpaski, wkładki czy pampersy, worki z odkurzaczem, niedopałki, czy też brudne i tłuste papiery i torebki, np. po pizzie czy maśle.

Altkleider – pojemnik na używane ubrania, pościel, obrusy, buty i zasłony. Zużyte ubrania, pościel bądź obrusy zapakuj w taki sposób, aby nie były wystawione na działanie wilgoci czy zabrudzenie. Takie pojemniki podobnie jak u nas możesz znaleźć na ulicy, często pod logiem Czerwonego Krzyża (Rotes Kreuz).

To, co może być dla Ciebie nowe, to:

Braune Tonne – brązowy pojemnik na bioodpady

Bioodpady to po prostu resztki jedzenia, warzyw oraz owoców, obierki, skorupki jajek, liście, skoszona trawa oraz cięte kwiaty – segregujemy do brązowego pojemnika. W Polsce również czasem są pojemniki na takie śmieci, nazywane u nas odpadami mokrymi.

ATERIMA
med

www.aterima-med.pl/niemiecki-dla-poczatkujacych

Dla dociekliwych językowo

Z poprzedniej lekcji wiesz już, w jaki sposób odmieniamy czasowniki regularne w języku niemieckim. W tej części skupimy się w głównej mierze na odmianie czasowników rozdzielnie złożonych i przyjrzymy się czasownikom, które odmieniamy nieco mniej typowo.

CZASOWNIK ROZDZIELNIE ZŁOŻONY

Na początek wyjaśnijmy, czym w ogóle jest „czasownik rozdzielnie złożony”. Tą nazwą określamy czasowniki, które mimo że są jednym słowem, w zdaniu rozpadają się.

Każdy taki czasownik składa się z takich właśnie dwóch części: **częstki na początku i czasownika głównego**. Przykładów w języku niemieckim znajdziesz bardzo wiele, a co więcej – na pewno już znasz niektóre z tych słów, choć możesz nie wiedzieć o tym, że trzeba je w zdaniu rozbić.

Spójrzmy na kilka przykładów, na początek słówko związane z lekcją: **„aufräumen” (alfrojmen) – sprzątać**.

AUF to nasz przedrostek, a **RÄUMEN** to główna część słowa, nasz czasownik.

Jeśli chcesz powiedzieć: ja sprzątam, powiesz: **„Ich räume auf.”**

Inny przykład z dialogu: otwierać okno. **Otwierać to „aufmachen”**.

Ponownie mamy przedrostek **AUF** i czasownik **MACHEN**.

Ja otworzę okno = **Ich mache das Fenster auf.**

Podsumujmy te przykłady: jeśli mamy do czynienia z czasownikiem rozdzielnie złożonym i chcemy zbudować najprostsze zdanie, rozbijamy czasownik na przedrostek i główny czasownik.

Czasownik odmieniamy standardowo zgodnie z osobą i dajemy go na drugie miejsce w zdaniu, a na samym końcu zdania dajemy przedrostek. Przedrostek nie zmienia swojej formy, jest taki sam dla każdej osoby.

Zobacz, w jaki sposób odmieniamy te czasowniki:

aufmachen – otwierać

- ich mache **auf** – ja otwieram
- du machst **auf** – ty otwierasz
- er/ sie/ es macht **auf** – on/ona/ono otwiera
- wir machen **auf** – my otwieramy
- ihr macht **auf** – wy otwieracie
- sie/Sie machen **auf** – oni otwierają, Pan/Pani otwiera

O czym warto pamiętać? Że przedrostek zmienia nam znaczenie czasownika. Samo

„**machen**” oznacza robić – ale już „**zumachen**” to zamykać, „**aufmachen**” to otwierać.

Przedrostki mogą być różne, natomiast najczęściej spotkasz się z takimi jak: **auf-** (aufstehen – wstawać), **aus-** (ausprobieren – wypróbować), **mit-** (mitnehmen – zabrać ze sobą), **vor-** (vorschlagen – proponować), **zu-** (zumachen – zamykać), **ein-** (einkaufen – kupować), **zurück-** (zurueckkommen – wracać)

WSZYSTKIE LEKCJE Z OPIEKUNKĄ TERESĄ ZNAJDZIESZ NA:

www.aterima-med.pl/niemiecki-dla-poczatkujacych